

עין משפט
גדר מצוה

פז:

דין בתו מאנוסתו. כזולתו משכת פלוגתא בר מהאי רוצה לומר דאין זקן ממרא מודה בגזירה שוה זו:

עקביא בן מהללאל מטמא. ואף על גב דעקביא מממיר זמנין דהויא קולא כגון שרואה דס אדום ומשלימתו לדס ירוק:

בליאי שבת ויומו. לאפוקי יוס

תחלה ואח"כ לילה אלף א"כ שפטה לילה שלס ואחר כך יוס שלס כלילי שבת ויוס שהיוס הולך אחר הלילה: **בפלוגתא** דרבי יהושע ורבנן. פי' בקונטרס לרבנן אס נכנס למקדש חייב ולרבי יהושע פטור ולא יתכן דאכי האי גזונא לא מחייב זקן ממרא כיון שהוא צעולה ויורד דהא ילפינן לעיל דבר דבר מונעלס דבר דתנן בפ' הורין[כהן משוח (הרויט דף טו.) מציאינן עולה ויורד על טומאת מקדש וקדשיו ויש לפרש כדפרישית לעילס] בכרכ של תרומה: **רבי יהושע אומר ביהה**. פירש בקונטרס כאליו כיהה הגגע דהוא מסימני טהרה כשמשתנה זו לזבן שלו לאחר הסגר וקשה היכי פריך צשיליה נזיר (דף סה:) ודילמא כיהה ועמא הא לפירושו כל כיהה טהור ועוד אי כיהה ועמא היינו ת"ק ונראה כגירסת ר"ח קהה בק"ף וז"ג אומר כלומר ר' יהושע הקשה ודקדק דבדר כמו[ה] הקהה את שיניו וכן מקהו אקהיימא צשוקא (יבמות דף קי:) מאכפיס אסופות של בני אדם כלומר עמדו למניין ולא ידע הש"ס אס להציא רחיה לת"ק או לסמור ולהכי צעי מאי קיהה וקאמר קיהה וטיהר ומיהו צירושלמי דריש שזועות משמע דיש כיהה עמא דאמר התס והתורה אמרה והנה כהה הגגע הכהה עמא וכהה מן הכהה טהור:

מרמו

לבן קדם לבהרת טהור ספק ה"טמא רבי יהושע אומר כהה מאי כהה אמר[ר]בא כהה טהור נגעי בתים בפלוגתא דרבי אלעזר ברבי שמעון ורבנן[ד]תנן רבי אליעזר[ה] ברבי שמעון אומר לעולם אין הבית טמא עד שיראה כשני גריסין על שתי אבנים בשתי כתלים בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגרים מאי טעמא דר' אלעזר בר"ש כתיב[ז] קיר וכתיב[ח] קירות אויזהו קיר שהוא כקירות הוי אומר זה קרן זוית נגעי בגדים בפלוגתא דר' [ט] (יונתן) בן אבטולמוס ורבנן[י] דתניא ר' [י] (יונתן) בן אבטולמוס אומר מגין לפריחה

שופי הרי זו יולדת בזוב לפי שכיון שלאחר ג' שפטה איגלאי מיילתא דלאו מחמת ולד אתא ונעשית בהן זבה למנות ז' נקיים כדין זבה וכל זמן שלא תפסור ז' נקיים לא יהא דס שלה דס טוהר ופסילו לאחר שזועיים ואחר מלאת שמונים שלה זריכה שני קרבנות אחד ללידתה ואחד לזיבתה: **לינה ויוס**. אצל מעת לעת לא חשיב שופי אס שפטה משש שעות של שליש עד שש שעות של ד' הואילו והי"ל מקצת קושי ציוס השופי לא הויא יולדת בזוב. ור"א לחומרא ורבי יהושע לקולא והיינו דבר שזדונו כרת: **ששפטה מן הלעז**. ואין אלו חוששין אס לא שפטה מן הדס: **צפונגא דשמואל ור' אבהו**. וכיון דאפיקי הני צי תרי ממונא מהאי ויהבו להאי צדינא דידהו והלך זה וקידש אשה צאומו ממון לשמואל מקודשת לרבי אבהו אינה מקודשת דה"ל קידשה בגזל וקי"ל צפ"צ דקידושין (דף נב.) גבי מעשה דה' נגיס שנתקדשו בכללה קידשה בגזל אינה מקודשת דהשתא אחי לידי כרת אי רבנן כשמואל וזקן ממרא כרבי אבהו וזקן ממרא כשמואל אחי לידי כרת דא משוי להו קידושין ואי אחי איגס אחרינא לכתר הכי וקדשה מפיך לה מצתרא צלא גט והי"ל דבר שזדונו כרת צלא עדים וצלא התראה דאי איכא עדים והתראה הוי מיתת צ"ד ואי ליכא לא זה ולא זה הוי כרת: **ונסתה נפש סחא נפש**. צנתכוין להרוג את זה והרג את זה ומיחייב ליה רבי ממון ורבנן פטרי וכפלוגתא צאלו הן הנשרפין [לעיל עט.]. * ואי תפסו יורשין דהרוג ממונא דהורג ופטור ליה זקן ממרא וקידשו צו את האשה לרבי מקודשת לרבנן אינה מקודשת ואי אחי איגיס אחרינא וקידשה מקודשת לשני הרי חיוב כרת דבדר: **נסינה למעלה**. גבי גוגף אשה הרה ונתן צפלילים (שמות כח) דמי ולדות: **צג"ג**. ואס הלקוהו ג' לרי' ישמעאל חייבין לו ממון כשאר חובל בחבירו ומקדש צו את האשה ולרבנן צדין הלקוהו ואס תפס ממנו וקידש צו אינה מקודשת: **ספק**. אס זה קדס אס זה קדס: **כהה**. כאלו כהה הגגע דהוי מסימני טהרה כשמשתנה הליבזן לאחר הסגר. ולרבנן אס נכנס למקדש חייב כרת ולר' יהושע פטור: **עד שיראה כשני גריסין**. שיעור הגגע כגרים על גרים וכתיב את האזנים אשר צהן הגגע [ויקרא יז] שיהא הגגע על שתי אזנים על כל אחד ואחד שיעור גגע על צ' כתלים וצקרן זוית כגון מקלווע דרומית מזרחית אורכו כשני גריסין ורחבו כגרים שיהא צקיר הדרומי גרים וכן צקיר המזרחי והגגע כולו מחובר כלחד: **מאי טעמא דר' אליעזר**. דבעי קרן זוית: **כסוי**. ומראיהן שפל מן הקיר [ויקרא יז] וכתיב והנה הגגע צקירות הבית [שם]: זה קרן זוית. ורבנן לא בעו קרן זוית. והיכא דלימיה צקןן זוית ונכנס צה אדם ואח"כ נכנס למקדש לרבנן חייב כרת לר' אלעזר צר"ש פטור: **לפריחה**

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

דרב יצחק צר אצודימי צאלו הן הנשרפין[ט] פרישית לה גבי צמו מלחוסתו דמהאי דינא ילפינן והוא דבר שזדונו כרת: **הירוק עקביא בן מהללאל מטמא**. דס הירוק הוי דס הגדה. ואס אמר זקן ממרא כעקביא בן מהללאל מייתי לה לחיוב כרת שפעמים שרואה דס הירוק צתחלת גדומה ולצסוק צ' ימיס רואה דס אדום ופוסקת והיא מתחלת למנות שצעה ימיס מראיית דס ירוק וטובלת ומשמשת עם צעלה צ' ימיס צנדומה לפי שדס הירוק טהור הוא ויהיה לה להסתחיל למנות מראיית דס אדום: **מעין אחד הוא**. דס הצא צשזועיים של נקיצה שהוא עמא ודס הצא לאחר שזועיים שהוא טהור ממשין אחד הוא: **הסורה עימאסו**. כל שזועיים: **הסורה טיהרסו**. לאחר שזועיים וזכורה ועימאחמו לאחר שכלין ימי טוהר: **ולוי אמר צ' מעיינות הן נפסס הטמא**. לאחר שזועיים ונפתח הטהור וכשנסתס הטהור צסוק ימי טוהר נפתח הטמא. ואמר[י] צמס[נדה [לה:] מאי צייניהו צשופעת מתוך שזועיים לאחר שזועיים או מתוך שמויסי לאחר שמויסי לרב אע"פ שלא פסק מעיינה צמתך שזועיים ויואל דס לאחר שזועיים ממנה טהור וללוי עמא עד שתפסוק שעה דנימא נסתס הטמא והשופעת מתוך שמויסי לאחר שמויסי לרב עמאה ואע"פ שזהו מעין עמא של ימי טוהר וללוי טהורה עד שיפסוק מעין הטהור ויפתח מעין הטמא. ואי איפלוג זקן ממרא ורבנן צהא קחתי לידי כרת אי רבנן כרבי והוא כלוי איכא כרת לאחר ר"ב טוהר ואי רבנן כלוי איכא כרת צתחלת ימי טוהר דרב לקולא ולוי לחומרא: **קישפה ג' ימיס צסוך אחד עשר יוס נוי**. כתיב צפרשת וזה צאחד עשר יוס שצין נדה לנדה שסס הימיס המציאינן לידי זיבה ואשה כי יזוב וזב דמה ימיס רביס] ותניא צפרק צנות כומיס (נדה לו:) דמה מחמת עזמה ולא מחמת ולד מגיד שדס הקישוי שיאל קודס הולד מחמת זעבר הקישוי אינו מציאה לידי זיבה וכ"ש דס שלאחר הולד אצל אס ראתה ג' ימיס רזופין צהן מתוך קושי וספטה קודס יליאת הולד יוס אחד מעת לעת ששקטה ונחה מלעברה ואח"כ ילידה צין מתוך קושי צין מתוך

שופי הרי זו יולדת בזוב לפי שכיון שלאחר ג' שפטה איגלאי מיילתא דלאו מחמת ולד אתא ונעשית בהן זבה למנות ז' נקיים כדין זבה וכל זמן שלא תפסור ז' נקיים לא יהא דס שלה דס טוהר ופסילו לאחר שזועיים ואחר מלאת שמונים שלה זריכה שני קרבנות אחד ללידתה ואחד לזיבתה: **לינה ויוס**. אצל מעת לעת לא חשיב שופי אס שפטה משש שעות של שליש עד שש שעות של ד' הואילו והי"ל מקצת קושי ציוס השופי לא הויא יולדת בזוב. ור"א לחומרא ורבי יהושע לקולא והיינו דבר שזדונו כרת: **ששפטה מן הלעז**. ואין אלו חוששין אס לא שפטה מן הדס: **צפונגא דשמואל ור' אבהו**. וכיון דאפיקי הני צי תרי ממונא מהאי ויהבו להאי צדינא דידהו והלך זה וקידש אשה צאומו ממון לשמואל מקודשת לרבי אבהו אינה מקודשת דה"ל קידשה בגזל וקי"ל צפ"צ דקידושין (דף נב.) גבי מעשה דה' נגיס שנתקדשו בכללה קידשה בגזל אינה מקודשת דהשתא אחי לידי כרת אי רבנן כשמואל וזקן ממרא כרבי אבהו וזקן ממרא כשמואל אחי לידי כרת דא משוי להו קידושין ואי אחי איגס אחרינא לכתר הכי וקדשה מפיך לה מצתרא צלא גט והי"ל דבר שזדונו כרת צלא עדים וצלא התראה דאי איכא עדים והתראה הוי מיתת צ"ד ואי ליכא לא זה ולא זה הוי כרת: **ונסתה נפש סחא נפש**. צנתכוין להרוג את זה והרג את זה ומיחייב ליה רבי ממון ורבנן פטרי וכפלוגתא צאלו הן הנשרפין [לעיל עט.]. * ואי תפסו יורשין דהרוג ממונא דהורג ופטור ליה זקן ממרא וקידשו צו את האשה לרבי מקודשת לרבנן אינה מקודשת ואי אחי איגיס אחרינא וקידשה מקודשת לשני הרי חיוב כרת דבדר: **נסינה למעלה**. גבי גוגף אשה הרה ונתן צפלילים (שמות כח) דמי ולדות: **צג"ג**. ואס הלקוהו ג' לרי' ישמעאל חייבין לו ממון כשאר חובל בחבירו ומקדש צו את האשה ולרבנן צדין הלקוהו ואס תפס ממנו וקידש צו אינה מקודשת: **ספק**. אס זה קדס אס זה קדס: **כהה**. כאלו כהה הגגע דהוי מסימני טהרה כשמשתנה הליבזן לאחר הסגר. ולרבנן אס נכנס למקדש חייב כרת ולר' יהושע פטור: **עד שיראה כשני גריסין**. שיעור הגגע כגרים על גרים וכתיב את האזנים אשר צהן הגגע [ויקרא יז] שיהא הגגע על שתי אזנים על כל אחד ואחד שיעור גגע על צ' כתלים וצקרן זוית כגון מקלווע דרומית מזרחית אורכו כשני גריסין ורחבו כגרים שיהא צקיר הדרומי גרים וכן צקיר המזרחי והגגע כולו מחובר כלחד: **מאי טעמא דר' אליעזר**. דבעי קרן זוית: **כסוי**. ומראיהן שפל מן הקיר [ויקרא יז] וכתיב והנה הגגע צקירות הבית [שם]: זה קרן זוית. ורבנן לא בעו קרן זוית. והיכא דלימיה צקןן זוית ונכנס צה אדם ואח"כ נכנס למקדש לרבנן חייב כרת לר' אלעזר צר"ש פטור: **לפריחה**

מסורת הש"ס

א) לעיל גא. עה: עו. חגיגה יא: יבמות ג. כרימות ה,
ב) מדה יט. א) מדה לה: [,
ג) מדה לו. א) לעיל ג. ה:
ד) מכות כב. א) [לעיל ב:
ה) חגיגה יא. [לעיל עט.],
ו) לעיל ב. [עט.],
ז) צ"מ פו. נדה יט. נזיר סה: ע"ש כמותו עה:
ח) געיס פי"ד מיי"א, י) ולפי גיר' תוס' צכמוצו ונדה רכה ובזיר איהא רב יהודה,
ט) לעיל עה. נדה יט. געיס פי"ב מ"ג,;
י) [בס"א: אלעזר, ט] ז"ל [תנן, ט] [נדה יט. זכחיס [לעיל ע:],
יא) [לעיל ע:],
יב) [ויקרא טו, ט] [אמורא ט] ד"ה ורשב"ל,
יג) [נדהה של פסח,

תורה אור השלם

1. ערות בת בנה או בת בת לא תגלה ערותו פי ערותו בקה:

2. ערות אשה ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תסח לגלות ערותה שארה ומה זמה הוא:
3. ואיש אשר יקח את אשתו ואת אמה הוא כאש ישרפו אתו ואתהו ולא תהיה זמה בתוכם:
4. כי יפלא ממך דבר למשפט בין יום ליום בין דין ודין וכן נגע לגבע דברי רבות בשערך וקמות ועליה אל המקום אשר יבחר יי אלהיך בו:
דברים יח ח

5. ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש:

שמות כא כג
6. וכן יצאו אנשים ונשפי אשה הרה ויצאו וקריה ולא יקחה אסון עגוש יענש באשר ישיה עליו בעל האשה ונתן צפלילים:
שמות כא כב
7. וקראה את הנגע והנה הגגע בקירת הבית שקעוריה וקרקת או אדמהמת ומראיהן שפל מן הקיר:
ויקרא יד לו

גליון הש"ס

רש"י ד"ה בפלוגתא וכו' ואי תפסו יורשין. עי' טורי אבן מינה כאלני שס"ד דף י' ע"א ד"ה נפש:

^[1] כלומר קיהה צבדר ותלך עליהס וטיהר, כאלס שקהו שיניו על אדס שאין משגיח לדבריו, וכן מלמאי צכתיב ור' יהושע קיהה טיהר (בבבובת שס ובעי"ז נדה טס.) כשני גריסין. שיעור גגע כגרים לאורך ולרוחב (נדה טס) וזמני גריסין על שתי אזנים, דכתיב (ויקרא יז) וחלנו את האזנים תמרי משמע וצבל אחת שיעור גגע (ועיל שא.). בקרן זוית. וזאתו שתי אזנים יהיו צקןן זוית, אחד כצומל זה ואחד כצומל זה והגגע משוך בשתיין, ארכו צ' גריסין ורחבו כגרים, שיהא צבל אבן גריסין על גרים (שס) דכשהוא מוטל ארכו על צ' אזנים נמצא צבל אבן גרים על גרים כשיעור גגע (נדה יט.).

(א) [ג"ל דמניא], (ב) ערכין ה., (ג) ערכין כח., (ד) לעיל יד., (ה) גני' מוספות תמורה כו: ד"ה לא אמרו., (ו) סוטה ב., (ז) סוטה מה: (ח) לעיל מה: מיר מו: ע"ש יומא סא: געיס פי"ד מ"ג., (ט) [בגנעיס איחא אס נתן על של שמאל יא], (י) פאה פ"ו מ"ה ע"ש, (יא) [ג"ל דמניא], (יב) תמורה ו. מכות טו: ז"ק ג"ד., (יג) סוטה כה., (יד) גני אה. רש"י., (טו) [לעיל יד:], (טז) [ג"ל בספרי חלא כד יט:], (יז) רש"י גורם כה., (יח) [מבארי' גריב דמניא] צירושני בנס' משניות פתק ג., (יט) [ועיי' מוס' ז"ק ג' ד"ה מירחון].

מוסף רש"י

לפריחה בבגדים. אס פרחא הארעא בכל הבגד (מבוי' סו.). שהיא טהורה. ואע"פ שלא נאמר אלא בלבוש ואס פרוח תפרח וגו' (נדח טו.). המקנא לאשטו. לשהא דקרא קנע (בגמרא ט) וקנא חא אשמו (סוטה ב.). מקנא על פי שנים. אס על בהשקפה נרין להביא עני עדים שאמר לה בפניהם אל תסמיו עמו, ואס לא קינא לה כפי עניס אינה נאסרת עליו בפניהם ואינו מתקיים (שם). ומשקה על פי עד אחד ב. ואפילו אידעס שנסמיה אלא עד אחד או הוא עצמו אומר ראיה. ונסמיה אחר שקינאיה לה. נאסרת בסמיה עד ששמה ולקמן ילפינן מקראי סמיהמה אוסרתה עליו נתפק (שם). ר' יהושע אומר. לרין ר' עדיס חף לקמיהמה (שם). אין לו. למורע. בהן יד ב. אין לו טהרה ערומות. לפי שאין יכול לקיים בו מן דס וימן על כן ידו (נדח טו.) דבעינן קרא דכתיב (ויחא טו.). רבי אליעזר אומר ב. לא בני קרא דכתיב (יעיל טו.). מצות פאה להפריש מן הקמה. דכתיב לא תלה פאת שיה לקור (ב"ק צד.). מירוח. מתקין את הכרי ברחת ומיחוט הוי גמר מלאכה למעשר (שם) לזקובע למעשר ולתמורה (תוס' ה.) מעשר ונותן לו. שלא להפקיד העני, שהלקט והשכחה והפאה פטורין מן המעשר וחי הציול ליידי חייב (מכות טו.) הלך מעשר כל מעשרותיו תמלה ואחר כך נתן לו פאה כדי שלא יפסד עני, שאלו היה נתנו קודם מירוח, אפי"פ שעה מרף לקט שכחה ופאה היכה ועשה מהן כפי פטור מן המעשר, שהרי הפקר הוא. אבל עכשיו שנתמרח ביד צעל הבית נתחייב צמעה, דהכי אמרינן במסכת ברכות (מ.) לקט שכחה ופאה שעשאן בגוון הוקבעו (ב"ק צד.). אף מפרשי מן העיסה. פאה אס לא מנה כהר, ואילו לתיק מן העיסה לא, דקנייה צשינו והי ממון שאין לו מושבין דעד השתא דשה לאו שנייה הוא, דלכול הוא כמו שהיה (שם). לוי זעירא. שהיה מאנשי ירושלים (סוטה כה.).

לפריחה צגגדים. אס פרוח תפרח הארעא ונתמלא כל הצגד: **אדס שפרחה צכולו טהור.** דכתיב (ויקרא יג) אס פרוח תפרח הארעא וגו' ופליגי רבנן עליה. והיכא דפרחה צגד כולו והכניסו למקדש או הנוגע בו נכנס למקדש לרבנן חייב ולר' יונתן פטור: **המעריך פחות מכן חדש.** אמר על פחות מכן חדש ערכו עליו והתורה לא נתנה לו ערך דגבי ערכין כתיב (ויקרא טו) ואס מכן חדש וגו': ר"מ **אומר נוסן דמיו.** כמה שהוא נמכר בשוק דקסבר אין אדס מוניא דבריו לצטלה ויודע שאין ערך לפחות מכן חדש וגמר ואמר לשס דמיס ולרבנן פטור. ואס צא גיצבר ומשכנו לר"מ הוי הקדש ואין אשה מתקדשת בו אלא אס כן יודע בו כדמתן (קידושין דף כג): ובהקדש צמויד קידש צשוגא לא קידש ולרבנן לא הוי הקדש והרי הוא של צעליס לקדש בו האשה והאחר שקדש בו אינה מקודשת. א"נ לר"מ הוי הקדש והנהנה ממנו מציא אשס מעילות והרי אותו אשס קדש קדשיס והאכלו צנומאח גופו חייב כרת ולרבנן לא הוי הקדש והרי של צעליס הוא והנהנה ממנו לא מעל ואס הציא אשס מעילות חולין לעורה הוא ואין חייבין עליו משוס טומאה: **לנדק הביט.** ומועלין בהן: **לכהניס.** ואין מועלין בהס: **שחל על קדשי קדשיס.** כדמתן (ערכין דף כח): מתריס אדס את קדשי אס נדר נותן דמיהס ואס נדבה נותן את טובתס כפי חלק שס לו צה דמפרש צמסכת ערכין ע"פ המקדיש: **זינורא.** מולג קטן שטוויין בו וצב: **י' כהניס.** כדמפרש צפרק קמאס^י כהניס כחוצין צפרשה. אס נפדית צפחות מעשרה בני אדס עדיין הקדש היא ומועלין צה ולרבנן אין מועלין צה: **המקנא לאשטו.** המתרה בלשמה אל תסמיו עס איש פלוני: **ומשקה על פי עד אחד.** צבא ואמר אני ראיהמה שנסמיה ואס לא השקה נאסרת עליו ותנן (סוטה דף כד.) אלו לא שותות ולא נוטלות כחוצתן האומרת איני שותה והיכא דליכא עידי סמיה והאמרה איני שותה לרבי אליעזר אין לה כחוצה לרבי יהושע יש לה כחוצה שאינה נאסרת עליו ואס מכרה לאחר כחוצתה קנה. ואס תופס ממונו של זה כדי כחוצה הרי הוא שלו לקדש בו את האשה ולרבי אליעזר הוי גול ולא קידש: **מאין היו מודדין.** לידע אי זו עיר קרובה אל החלל: **מטבורו.** ואותה שקרובה לטבורו תציא את העגלה ולא הקרובה לחוטמו: ר' **עקיבא אומר מחוטמו.** וצמסכת סוטה [מה:] מפרש טעמא מר סבר עיקר חיותיה בלפיה ומר סבר עיקר חיותיה בטבוריה: **ממקום שנעשה הלל.** דהיינו מלאריה דסתם חלל מן האורא דמפרש הסם לתת אותך על זוארי חלל רשעים [יחאקאל כא]. ומנן (קידושין יו): המקדש צעגלה ערופה אינה מקודשת ואס מדד זקן ממרא מטיצורו וצ"ד מחוטמו והציאו אלו עגלה ואלו עגלה למר זו עגלה אסורה ואין מקדשין צה וזו אינה עגלה ומקדשין צה ולמר הוי איפכא: **אין לו טהרה עולמית.** דבעינן קרא דכתיב כלאמרן צגגמר הדין [לעיל מה:]: **נוסן על מקומו.** על מקום הצוהן נותן דס האשס וטהור ליכנס למקדש ולאכול קודש דהיינו זדונו כרת: **שגס אינן לקט.** שאין דרך להפקינן: **שגסה אינן שכה.** בסיפראש^י יליף לה מקראי צפרשת שכה. ואס נחלק זקן ממרא ואמר אף שלשה שכה וצא עני ונטלן וצא צעל הבית ונטלן הימנו לזקן ממרא הוי גול ואין מקדשין בו אשה ולרבנן מקודשת: **מלוט פיהא מפריש מן הקמה.** דכתיב לא תלה [ויקרא כג] אלא הנח לפנייהס והס יקלרוהו: **מרחו.** פ' צכרי נתחייב צמעשר דנגמרה מלאכתו הלכך מעשר תחילה את הכרי מכל מעשרותיו ונותן לו את הפאה שאילו הפרישה לא היו ענייס צריכין לעשרה דלקט שכה ופאה פטורין מן המעשר: **אף מפריש מן העיסה.** אס טחנה ולשה ולתיק טחנה פטור דקנייה בשנייה. ואס צא עני ונטל כדי פאה משטתנה לר' ישמעאל לא הוי גול לרבנן הוי גול: **עקביא צן מהללאל.** חלק על חכמים צלשכת הגזית צד' דברים צמסכת עדיות (פ"ה משנה ו) שהיה אומר לבנו צשעת מיתתו חזור צך צד' דברים שהיינו אומר אמר לו אצא ואתה מפני מה לא חזרתה צהס אמר לו אני שמעתי מפי המרוביס והס שמעו מפי המרוביס הס עמדו צשמועתן ואני עמדתי צשמועתי אבל אתה שמעת מפי היחיד וכו': **על קינויו.** שקינא ללשמה אל תסמיו עס פלוני: קינויו מחול. ואס נסמיה אינה נאסרת עליו:

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פח.

עין משפט גר מצוה

א [מיי' פי"ב מהל' טומאת צרעת הלי'ן]:
ב מיי' פי"א מהל' ערכין הל' ג סג עשין קמח:
בב ג מיי' שס פי"ו הל' א סג עשין קנב:
ג ד מיי' שס הלכה יא:
גא ה מיי' פי"א מהל' סוטה הל' א ב סג עשין נח טו [טוש"ע אה"ע סי' קעח סעי' ד:]:
גב ו מיי' פי"ט מהל' רוח הל' ט סג עשין ט:
גד ז [מיי' פי"ה מהל' מחסרי כפרה הלכה א]:
גה ח מיי' פי"ד מהל' ממונות ענייס הל' א:
גו ט מיי' פי"א שס הלכה צ:
גז י מיי' פי"ד מהל' עשין קא ולאין רעו:
גח כ מיי' פי"א מהל' סוטה הל' א סג עשין ט טוש"ע אה"ע סי' קעח סעי' י:
גט כ מיי' פי"א מהל' עשין קא ולאין רעו:
גו כ מיי' פי"א מהל' סוטה הל' א סג עשין ט טוש"ע אה"ע סי' קעח סעי' י:

תורה אור השלם
 1. כי יפלא מפרך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי רבות בשערך וקמת ועליה אל המקום אשר יבחר ה' אלדיך בו: דברים יז ח
 2. אך כל חרם אשר יחרם איש לך מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשדה אחרתו לא יקבר ואל יגאל כל חרם קדש קדשים והוא לך:
 3. והיה השדה בצאתו ביכל לך בשדה החרם לבנות תהיה אחרתו: ויקרא כו כא

מרחו מעשר ונותן לו. ואפילו למאן דאית ליה צריכה כל זמן שלה הפריש פיהא ולא צריכה היה הכל שלו ונתחייב הכל צמעשר ושבו לא יפטור וא"ת תרומה נמי למני שטורס ונותן לו וכו"ת דתרומה צלאו הכי יפריש העני דכל פיהא חייבת צתרומה חלא דאס כן הרי הוא מקדים מעשר לתרומה גדולה ועוד דמתן צמסכת תרומות פ"ק [מ"ה] אין תורמין מן הלקט מן השכחה ומן הפיהא וי"מ דלהכי לא תני תורס דלפילו הפקיר לאחר מירוח פטור מן התרומה (דמתן צמסכת מעשרות פ' שלשה מינין) פירות ממורחין צשדה מכוסין אסוריס משוס גול מפוחיס מותרין צין כך צין כך חייבין צמעשר ופטוריס מן התרומה ולימא דצירושל' מפרש להכי פטורין מן התרומה לפי שאי אפשר לגורן שעתק אלא אס כן נתרמה ממנו תרומה גדולה לפיכך אין צריך לתרוס כשמאל פירות דמסתמא הופרשה מהס תרומה גדולה ונראה לפרש דמשוס דתרומה דכר מועט לא חש להזכיר^א:
קיננוי מחול. היינו דוקא קודס שנמחקה המנילה אבל לאחר מיקן אין יכול לנחול: מסית

השקאת סוטה בפלוגתא דרבי אליעזר ור' יהושע דתנן^א המקנא לאשטו ר"א אומר מקנא על פי שנים ומשקה על פי עד אחד או על פי עצמו ר' יהושע אומר^ב מקנא על פי שנים ומשקה על פי שנים עריפת עגלה בפלוגתא דרבי אליעזר ורבי עקיבא דתנן^א מאין היו מודדין רבי אליעזר אומר מטיבורו ר' עקיבא אומר ימחוטמו ר' אליעזר בן יעקב אומר ממקום שנעשה חלל מצוארו טהרת מצורע בפלוגתא דר' שמעון ורבנן דתנן^א אין לו בהן יד בהן רגל אזון ימנית אין לו טהרה עולמית ר' אליעזר אומר נותן לו על מקומו ויוצא רבי שמעון אומר^ב נותן על של שמאל ויוצא בשערך זה לקט שכחה פיהא לקט דתנן^א ששני שבלין לקט שלשה אינן לקט שכחה שני עומדין שכחה שלשה אינן שכחה ועל כולן ב"ש אומרים שלש לעני וארבע לבעל הבית פיהא בפלוגתא דר' ישמעאל ורבנן^א דתנן^ב מצות פיהא להפריש מן הקמה לא הפריש מן הקמה יפריש מן העומרין לא הפריש מן העומרין יפריש מן הכרי עד שלא מירחו מירחו מעשר ונותן לו משום רבי ישמעאל אמרו^א אף מפריש מן העיסה: ג' בתי דינין וכו': אמר רב כהנא הוא אומר מפי השמועה והן אומרין מפי השמועה אינו נהרג הוא אומר כך הוא בעיני והן אומרין כך הוא בעינינו אינו נהרג וכל שכן הוא אומר מפי השמועה והן אומרין כך הוא בעינינו אינו נהרג עד שיאמר כך הוא בעיני והן אומרים מפי השמועה תדע שהרי לא הרגו את עקביא בן מהללאל ור' אליעזר אומר אפילו הוא אומר מפי השמועה והן אומרין כך הוא בעינינו נהרג כדי שלא ירבו מחלוקות בישראל ואם תאמר מפני מה לא הרגו את עקביא בן מהללאל מפני שלא הורה הלכה למעשה תנן כך דרשתי וכך דרשו חבריך כך למדתי וכך למדו חבריך מאי לאו דהוא אמר מפי השמועה והם אומרין כך הוא בעינינו לא הוא אומר כך הוא בעיני והם אומרים מפי השמועה ת"ש^א דאמר רבי יאשיה שלשה דברים סח לי זעירא מאנשי ירושלים^ב בעל שמחל על קינויו קינויו מחול בן

לחוטמו: ר' **עקיבא אומר מחוטמו.** וצמסכת סוטה [מה:] מפרש טעמא מר סבר עיקר חיותיה בלפיה ומר סבר עיקר חיותיה בטבוריה: **ממקום שנעשה הלל.** דהיינו מלאריה דסתם חלל מן האורא דמפרש הסם לתת אותך על זוארי חלל רשעים [יחאקאל כא]. ומנן (קידושין יו): המקדש צעגלה ערופה אינה מקודשת ואס מדד זקן ממרא מטיצורו וצ"ד מחוטמו והציאו אלו עגלה ואלו עגלה למר זו עגלה אסורה ואין מקדשין צה וזו אינה עגלה ומקדשין צה ולמר הוי איפכא: **אין לו טהרה עולמית.** דבעינן קרא דכתיב כלאמרן צגגמר הדין [לעיל מה:]: **נוסן על מקומו.** על מקום הצוהן נותן דס האשס וטהור ליכנס למקדש ולאכול קודש דהיינו זדונו כרת: **שגס אינן לקט.** שאין דרך להפקינן: **שגסה אינן שכה.** בסיפראש^י יליף לה מקראי צפרשת שכה. ואס נחלק זקן ממרא ואמר אף שלשה שכה וצא עני ונטלן וצא צעל הבית ונטלן הימנו לזקן ממרא הוי גול ואין מקדשין בו אשה ולרבנן מקודשת: **מלוט פיהא מפריש מן הקמה.** דכתיב לא תלה [ויקרא כג] אלא הנח לפנייהס והס יקלרוהו: **מרחו.** פ' צכרי נתחייב צמעשר דנגמרה מלאכתו הלכך מעשר תחילה את הכרי מכל מעשרותיו ונותן לו את הפאה שאילו הפרישה לא היו ענייס צריכין לעשרה דלקט שכה ופאה פטורין מן המעשר: **אף מפריש מן העיסה.** אס טחנה ולשה ולתיק טחנה פטור דקנייה בשנייה. ואס צא עני ונטל כדי פאה משטתנה לר' ישמעאל לא הוי גול לרבנן הוי גול: **עקביא צן מהללאל.** חלק על חכמים צלשכת הגזית צד' דברים צמסכת עדיות (פ"ה משנה ו) שהיה אומר לבנו צשעת מיתתו חזור צך צד' דברים שהיינו אומר אמר לו אצא ואתה מפני מה לא חזרתה צהס אמר לו אני שמעתי מפי המרוביס והס שמעו מפי המרוביס הס עמדו צשמועתן ואני עמדתי צשמועתי אבל אתה שמעת מפי היחיד וכו': **על קינויו.** שקינא ללשמה אל תסמיו עס פלוני: קינויו מחול. ואס נסמיה אינה נאסרת עליו:

עין משפט
גד מצוה

פח:

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

מסורת הש"ס

מסית דלא בעי התראה מאי איכא למימר. לאו אליצא דר' מאיר פריך דלמסית לא מיחייב דאין זו כרת:

ואין לנו אלא תפילין ואליבא דר' יהודה. כל הנך דקשות דדרשנין לעיל מקרא דכי יפלא ללא חייש: אי סבירא לן דרובא אין צריך

אגד וכו'. משמע אצל אי סבירא

לן דלריך אגד לא אמרינן האי לחודיה

קאי והאי לחודיה קאי והכי נמי

אמר ר' זיש לולב הגזול (סוכה דף לא).

דקאמר רבי יהודה אין אוגדין את

הלולב אלא במינו מאי טעמא דכיון

דאמר ר' יהודה לולב כריך אגד אי

עבדי ליה ממין אחר הוה ליה ה'

מינין ומינה דלמר התם (ס:): ד'

מינין שבלולב כשם שאין פוחטין מהן

כך אין מוסיפין עליהם ופריך פשיטא

ומשני מהו דמימא הואיל ואמר רבי

יהודה לולב כריך אגד אי אייתי מינה

אחרינא האי לחודיה קאי והאי לחודיה

קאי קמ"ל מאי קא תלי טעמא דהאי

לחודיה קאי משום דלולב כריך אגד

אדרבה מטעם זה יש לנו לומר יותר

דאסור ומיהו י"ל דהתם בדמנהג ליה חוץ

לאגד אצל קשה דמשמע דמסיק לר'

יהודה דלא אמר האי לחודיה וכ"ש

לרבין והכא משמע דלרבין אמר האי

לחודיה קאי וי"ל דהתם מדרבין אסור

ור"ח ל"ג התם הואיל ואמר ר' יהודה

וחו לשוני מהו דמימא הואיל ואמר

חכמים בין אגוד בין שאינו אגוד כשר

הלך אין כריך אגד והאי יתייה

דמוסיף על הד' לחודיה קאי ולא

מיפסל ביה קמ"ל ומיהו תימה אמאי

לא משכה לולב לרבי יהודה כבי האי

גוונא שאגד ג' מינין בפני עצמן

דנעשה בכשרות ואחר כך אגד עמהן

מין אחר דהוה ליה מוסיף גורע ויש

לומר כיון דקודם נטילתו נפסל

הוה ליה גרוע ועומד אצל תפילין

אם הניחן בראש בכשרות והניח

גבייהו בית חמישי הרי זה מוסיף

גורע שפוסלן ומצטל ממות שעל ראשו

ולא דמי לולב דאם נטלו ובעודו

צידו הוסיף מין חמישי אין זה מצטל

ממותו דמדלאגביה נפק ביה:

קשר

עינייהו ברב עולא בר אבא:

חזר לעירו ושנה: ת"ר אינו חייב עד שיעשה

כהוראתו או שירה לאחרים ויעשו כהוראתו בשלמא יורה לאחרים ויעשו

כהוראתו מעיקרא לאו בר קטלא הוא והשתא בר קטלא הוא אלא

שיעשה כהוראתו מעיקרא נמי בר קטלא הוא התינה היכא דאורי בחלב ודם

דמעיקרא לאו בר קטלא הוא והשתא בר קטלא הוא אלא היכא דאורי בחייבי

מיתות ב"ד מעיקרא נמי בר קטלא הוא מעיקרא בעי התראה השתא לא בעי

התראה מסית דלא בעי התראה מאי איכא למימר מעיקרא אי אמר טעמא

מקבלינן מיניה השתא אי אמר טעמא לא מקבלינן מיניה: **מתני'** חומר

בדברי סופרים מבדברי תורה האומר אין תפילין כדי לעבור על ד"ת פטור

חמש טומפות להוסיף על דברי סופרים חייב: **גמ'** אמר ר' אלעזר אמר

ר' אושעיא אינו חייב אלא על דבר שעיקרו מדברי תורה ופירושו מדברי

סופרים ויש בו להוסיף ואם הוסיף גורע ואין לנו אלא תפילין אליבא

דרבי יהודה והאיכא לולב דעיקרו מדברי תורה ופירושו מדברי סופרים

ויש בו להוסיף ואם הוסיף גורע בלולב מאי סבירא לן אי סבירא לן דלולב

אין צריך אגד האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי ואי סבירא לן דצריך

אגד גורע ועומד הוא והאיכא ציצית דעיקרו מדברי תורה ופירושו מדברי

סופרים ויש בו להוסיף ואם הוסיף גורע בציצית מאי סבירא לן אי סבירא לן

דקשר העליון לאו דאורייתא האי לחודיה קאי והאי לחודיה קאי ואי סבירא לן

דקשר

זן סורר ומורה. אף לאחר שהתרו בו וקלקל והלקוהו וחזר וקלקל

אם רלו למחול ולא הביאווה לציט דין מוחלין לו שהכחוב תלה בהם

ומפשו צוים: **סיוסא.** מדמלי טעמא בשלא ירבו מחלוקת ש"מ אפי'

הוא אומר מפי השמועה והן אומרינן כך הוא צענינו: **יושבין**

בחיל. מפני שהעם רב ומקום רב

להם בשלכה. אי נמי שלא יהו נראים

כיושבין צדין שבלשכת הגזית היו

דניס וזה עיקר: **משם מעלין אוסו.**

להיות דין צבר הבית כשמת אחד

מהם ויושב שם עד שמת אחד משל

עזרה ומעלין את זה שם וכולן יש

בהם מעלה זה מזה: **שיף.** שוחה

נכנס ושוחה יולא והכי אמר ר' צ"צ

(דף א) גבי תקרת הבית שנחצבה

שוף עול שוף פוק: **מעיקרא.** קודם

שצא לציט דין שבלשכת הגזית

לשאל לא הוה מיחייב קטלא כל

כמה ללא עבד איהו גופיה:

מעיקרא נמי צר קטלא הוא. אם

עושה עבירה שיש בה מיתת בית דין

הוה מיקטיל: **מסית דלא צעי הפראה.**

אם היה מסית ומורה טעם היתר

ולומר אין בלשון הזה הסתה מעיקרא

נמי מקטיל בלא התראה: אי אמר

טעמא לנורסא. לאלויה אצל השמא

אי אמר טעמא לא מקבלינן שהרי

שמע מפי צ"ד שלא לעשות והמרה:

מתני' האומר אין ספילין פטור.

דאין זו הוראה דויל קרי צי רב הוא:

חמש טומפות יש. שאע"פ שאין דבר

זה אלא להוסיף על דברי סופרים

חייב דמדרש דסופרים הוא לטטפת

לטטפת לטומפות הרי כאן ד':

גמ' יש צו להוסיף. על מה

שפירשו חכמים: ואם הוסיף גורע.

ופוסל הראשון בתוספתו: ואין לנו

אלא ספילין. שעיקרן בתורה ופירושו

מדברי סופרים שיה' צמים ויש

להוסיף חמשה או יותר ואם הוסיף

גורע דקא עבר צבל תוסף ולא עבד

מנוה: **ואליצא דרבי יהודה.** אמר

ר' אושעיא למילמיה דאמר לעיל [פ:]

עד דאיכא תורה ויורכ"ט. ואית דאמרי

אין לנו אלא תפילין ואליצא דרבי

יהודה דאמר כריך להדביק בזמנות

בהקומץ רבה (דף נ:): ולא נהירא לי

דההיא בתפילין של יד קאי ומתני'

טומפות תאני והיינו דראש ועוד

מדקא מקשי בסופא אי דעבד ארבעה

בתים כו' שמע מיניה בשל ראש

קיימין דאי בשל יד בית אחד הוא

דקא הוי: האי לחודיה קאי. ואין

זה גורע: גורע ועומד. דמתחילתו

לא עשה כהוגן שאגד שם תוספת

מנוה ואנן צענין גורע דהשתא שהיה

מתחילתו כשר ופוסלו בתוספתו:

ופירושו מדברי סופרים. ד' חוטין

דילפינן [מנחות נט:]: גדיל ב' גדילים ד':

קשר עליון. שעושין סמוך לכנף כשנתלו

החוטין ועל ידיהן נעשין חיבור לטלית

לאו דאורייתא אלא הלכה למשה

מסיני דפלוגתא היא בזמנות (דף

נט:): האי לחודיה קאי. דכיון דלא

נקשר אינו חיבור עם השאר והראוי

למנוה היאם המנוה והעודף כמי שאינו:

שאינו

(א) [תוספ' פ"ז תוספ'
מגינה פרק ב, ב] (ג) [טוטה
מו: א] (ד) [תוספ' שקלים
ספ"ג, ד] [לעיל ח: וז"ל,
פ] [במענית טו. פירש"י
שפל כרך עניו וז"ל דמנה
עניו עטה יד ועי' רש"י
ח"א, ו] [טוטה ל: א,
ו] [טוטה ל: א, ח] [דברים
כא, ט] [דברים יז, ו] [ז"ל
בלומך, ט] [עי' תוס' פט.
לקמן בסמוך ד"ה קשר,
ו] [ז"ל יהא. רש"י,]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואין וכו' לא
חייש. עיין בטורי אבן שאני
שהם לריה דף כ"ז פ"א
ד"ה מנוה:

מוסף רש"י

דקן ממרא. שהמרה על
ב"ד של לשכת הגזית
ומתתו בחנק (טוטה כה).
דלולב אין צריך אגד.
לאגוד שלשה המינין כחחד
(טוטה א:).

